

**Region Midtjylland, Regional Udvikling, Vækstforum
Handlingsplan 2007-2008**

Projekt 3.4.2: Landsbyfornyelse

Projektbeskrivelse

J. nr. 1-30-76-20-07

Version 10. maj 2007

Initiativets titel:

Projekt 3.4.2: Landsbyfornyelse.

Projektejer:

Regional Udvikling, Vækstforum.

Resume

Projektet omfatter en sammenhængende indsats med tværgående projekter, modelprojekter m.v. for fornyelse og forskønnelse i landsbyer og på landet.

Formålet med projektet er at medvirke til at skabe mere attraktive bomiljøer og til at fremme bosætning og erhvervsudvikling i landdistrikterne.

Baggrund og indhold

Landdistrikter og yderområder i regionen har særlige udfordringer med faldende indbyggertal og erhvervsområder under pres.

Forfaldne bygninger, oplag af udtjente biler, maskiner, bygningsmaterialer m.v. er en barriere for at tiltrække tilflyttere.

Problemer med gamle faldefærdige huse, der bliver bolig for socialt svage, er velkendte. Forfald af utidssvarende driftsbygninger i landbruget og fra mindre erhverv i landsbyerne er også almindeligt forekommende.

I rammerne for Regionernes og vækstforas virke fokuseres der på styrkelse af udviklingen i landdistrikter og yderområder:

- Den regionale udviklingsplan skal indeholde en overordnet samlet vision for udviklingen i regionens landdistrikter og yderområder.
- Udkantsområderne skal have høj prioritet i vækstforaenes arbejde.
- Vækstforum skal udvikle og prioritere initiativer til at forbedre vækstvilkårene og styrke udviklingen i udkantsområderne.

Vækstforums Erhvervsudviklingsstrategi og Handlingsplan 2007-2008 har fokus på landdistriktsudvikling, der er et tværgående indsatsområde. Dertil kommer megaprojekter og større satsninger på områder, der har stor betydning for udviklingen i landdistrikter og yderområder. Det er f.eks. megaprojektet om fødevarer og megaprojektet om energi og miljø.

Og satsningerne på oplevelsesøkonomi, virksomhedsudvikling, kompetenceudvikling, der også indeholder en særlig indsats for udvikling i landdistrikter og yderområder m.v.

Projektet omfatter følgende hovedelementer:

2 tværgående projekter:

- Arbejde for dannelse af en national landsbyfornyelsesfond.
- Beskrive rammevilkår og muligheder for initiativer, der kan udvikle og forny landsbyerne.

2 konkrete modelprojekter for udvikling og fornyelse af landsbyer:

- Et med kulturmiljøet som det overordnede udgangspunkt.
- Et med vægt på udvikling af småerhverv.

De 2 modelprojekter kan omfatte en landsby med opland eller en klynge af landsbyer.

I tilknytning til modelprojekterne indstiftes en årlig landsbypris for Region Midtjylland.

Til at varetage gennemførelsen af de 2 modelprojekter nedsættes en projektgruppe med deltagelse af 3 repræsentanter fra kommunerne, 3 fra de Lokale Aktions Grupper, LAG'erne, der dannes i medfør af Landdistriktsprogrammet 2007-2013 og 3 fra Regionen. Modelprojekterne udbydes til gennemførelse af en eller flere LAG-er og andre aktører.

Formål

Formålet med projektet er at fremme indsatsen for fornyelse i landsbyerne og på landet som led i indsatsen for at fremme bosætning og erhvervsudvikling i landdistrikter og yderområder.

Mål

Målene er følgende:

- At bremse den tilbagegang, der er i befolkningstallet i nogle landdistrikter og yderområder og generelt styrke befolkningsudviklingen i områderne.
- At styrke erhvervsudvikling og jobskabelse i landdistrikter og yderområder, herunder overførsel af viden fra forsknings- og vidensinstitutioner, samarbejde med erhvervs og udviklingsaktører i byerne etc.
- At beskrive rammevilkår og muligheder for fornyelse og udvikling i landsbyerne. Herunder beskrive de gældende muligheder for tilskud fra byfornyelsesmidler, barrierer i skattelovgivning og planlovgivning, de initiativer regeringen har igangsat på området etc.
- At gennemføre 2 konkrete modelprojekter, der belyser de problemstillinger og muligheder, der er for fornyelse i landsbyer og på landet.
- At fremme forbedring af rammevilkårene, lovgivningsinitiativer, fremskaffelse af finansiering m.v. til en styrket indsats for fornyelse i landsbyer og på landet.

Relation til Erhvervsudviklingsstrategi og Handlingsplan

Projektet er et led i den overordnede strategi for udvikling i regionens landdistrikter og yderområder og dermed for at fremme en stærk sammenhængende og balanceret udvikling i hele regionen.

Landdistriktsudvikling er et tværgående indsatsområde i handlingsplanen og indeholder ud over nærværende projekt følgende projekter:

- Partnerskaber i Landdistriktsudvikling.
Projektet indeholder etablering af 14-16 Lokale Aktions Grupper, LAG´s, efter Landdistriktsprogrammet 2007-2013. LAG-erne skal varetage prioritering af EU-midler og statsmidler til projekter og initiativer, varetage administration, rådgive og vejlede projektholdere, deltage i udvikling og gennemførelse af projekter m.v.
- Profilering af landdistrikterne.
Projektet omfatter profilering og synliggørelse af kvaliteterne ved at bo og drive erhverv i landdistrikterne. Herunder gennemførelse af 2 modelprojekter med fokus på henholdsvis fødevarer og på kultur-erhvervs samarbejde.

Overvågning af projektets fremdrift

Afdelingen for oplevelsesøkonomi og landdistrikter er ansvarlig for projektets fremdrift.

For de 2 modelprojekter dannes en projektgruppe med deltagelse af 3 repræsentanter for kommunerne og 3 for LAG-erne i regionen. Projektgruppen varetager den detaljerede beskrivelse og gennemførelse af projekterne i samarbejde med kommuner, LAG-er og andre aktører.

Afdelingen for oplevelsesøkonomi og landdistrikter tilrettelægger arbejdet med projektbeskrivelser, udbud, projektmøder, opfølgning m. v. der sikrer projektets gennemførelse.

Målgruppe

Målgruppen for projektet er kommuner og LAG-er i regionen, dem der bor og/eller arbejder i landdistrikterne og iøvrigt aktører i udvikling i landdistrikter og yderområder.

Organisering/aktører

Projektet organiseres med afdelingen for oplevelsesøkonomi og landdistrikter som projektleder. Afdelingen udpeger projektleder og medarbejdere til projektet.

Afdelingen for oplevelsesøkonomi etablerer en projektorganisering til varetagelse af gennemførelsen af det samlede projekt

Til at varetage gennemførelse af de 2 modelprojekter i samarbejde med kommuner, LAG-er og øvrige aktører dannes en arbejdsgruppe med 3 fra kommunerne, 3 fra LAG-erne og 3 fra Regionen.

Aktørerne i projektet er således: Regionen, kommuner, LAG-er, borgere i landdistrikter og yderområder, foreninger, virksomheder og øvrige aktører.

Tidsplan

Projektet igangsættes i foråret 2007 og påregnes foreløbigt afsluttet i 2009.

Det endelige afslutningstidspunkt fastsættes i forbindelse med Regionens vedtagelse af budgettet for projektets slutår. Her ved projektets start i foråret 2007 er der fastsat et budget for 2007 og et budgetoverslag for 2008.

Effekt

Effekten af projektet forventes at være følgende:

- Medvirke til fremme af bosætning og erhvervsudvikling i landdistrikter og yderområder.
- At få en samlet fremstilling af rammevilkårene for udvikling og fornyelse i landdistrikter og yderområder.
- At konkretisere og medvirke til igangsætning af initiativer, der kan medvirke til at sætte fart i udvikling og fornyelse i landsbyer og på landet. Herunder lovgivningsinitiativer, initiativer til fremskaffelse af midler til sanering og fornyelse som dannelse af landsbyfornyelsesfond eller lignende, initiativer til udvikling af rammevilkår iøvrigt m.v.
- At gennemføre konkrete modelprojekter og initiativer, der kan illustrere udfordringer i landsbyfornyelser og anwise løsninger.

Budget

Landsbyfornyelsesfond	100.000	kr.
Rammevilkår og muligheder	100.000	kr.
Modelprojekt kulturmiljø	4.000.000	kr.
Modelprojekt Småerhverv	4.000.000	kr.
Landsbypris	300.000	kr.
I alt	8.500.000	kr.

Finansiering

Region Midtjylland	2.500.000	kr.
Kommuner	2.000.000	kr.
EU/Stat	4.000.000	kr.
I alt	8.500.000	kr.

Forankring efter projektperioden

Indsatsen for landsbyfornyelse vil også fremover være et samarbejde mellem kommuner, regionen, staten, beboerne, erhvervslivet, foreningslivet etc. Forankringen af projekter og initiativer vil afhænge af hvilke parter, der er hovedaktører i de enkelte projekter og initiativer.

Formidling

Formidlingen af projektets resultater er en integreret i projektføreløbet. Medier, form etc. vurderes konkret. Der anvendes hjemmesider, informationsmateriale på papir, pressemeddelelser m.v.

Evaluering

Der er løbende evaluering af forløbet af de delprojekter og en slutevaluering på det samlede projekt.